

Europass Curriculum Vitae

Informații personale

Nume / Prenume

Brusanowski Paul Lucian

Adresă

Str. Protopop Moldovan 43
551040 Mediaș;
Str. Mitropoliei 20
550179 Sibiu

Telefon

Mobil:

0744 595861

E-mail

pbrusan@yahoo.de

Naționalitate

Română

Data nașterii

04 Februarie 1972

Sexul

M

Activitate profesională

Profesor Universitar (din octombrie 2013)

Experiența de muncă

Perioada

Martie 2003 –

Ocupația sau poziția deținută

Lector, apoi din martie 2008, Conferențiar Universitar la Facultatea de Teologie "Andrei Șaguna" a Universității "Lucian Blaga" Sibiu

Activități și responsabilități principale

- susțin Cursurile de Istoria Bisericii Române, la nivelurile Licență și Master
- în semestrul II al anului universitar 2002-2003 am predat cursuri de Istoria Bisericii Române, în limba engleză, unor studenți de la Bath Spa University College, sosiți la Facultatea de Teologie din Sibiu prin programul ERASMUS.,
- secretar de redacție la "Revista Teologică" din Sibiu (cf. <http://www.revistateologica.ro/redactie.php>).
- sunt membru în Colegiul de redacție al revistei "Studii Teologice" din București (<http://www.studiiteologice.editurapatriarhiei.ro/redactie.php>).
- sunt membru în colegiul de redacție al revistei „TABOR. Tradiție și actualitate în Biserica Ortodoxă Română”, editată de Mitropolia Clujului, Albei, Crișanei și Maramureșului;
- sunt membru în colegiul editorial al revistei „INTER. Revista română de studii teologice și religioase. Romanian review for theological and religious studies” al Institutului „INTER” din Cluj-Napoca. (cf. <http://www.nistea.com/blog/index.php/2007/06/14/29-doua-noi-reviste-de-teologie-ortodoxa-tabor-si-inter>).

Perioada

Martie 2005 –

EUROPEAN LEVELS - SELF ASSESSMENT GRID

Ocupația sau poziția deținută	2003-2013 Cadru Asociat la Facultatea de Științe Politice și Relații Internaționale
Activități și responsabilități principale	Am predat cursurile "Organizații Politice În Orientul Mijlociu" Și "Orientul Mijlociu Și Conflictele Internaționale" (Nivelul Licență) Și „Relațiile Internaționale În Orientul Mijlociu” La Nivelul Master
Perioada	Octombrie 1999 – Martie 2003
Ocupația sau poziția deținută	Asistent Universitar la Facultatea de Teologie "Andrei Șaguna" Sibiu
Activități și responsabilități principale	- am organizat Seminariile de Istoria Bisericii Române și Istoria Bisericii Universale - am suplinit Seminarele de Limba latină
Perioada	Octombrie 1996 - Septembrie 1999
Ocupația sau poziția deținută	Preparator la Facultatea de Teologie "Andrei Șaguna" din Sibiu
Activități și responsabilități principale	- am organizat Seminariile de Istoria Bisericii Române
Educație și formare profesională	
Perioada	Noiembrie 1997 – 14 Iulie 2004
Titlul academic obținut	Doctor in Teologie
Domeniul	Teologie. Istoria Bisericii Ortodoxe Române
Numele organizației care a acordat diploma	Facultatea de Teologie "Andrei Șaguna" a Universității "Lucian Blaga" Sibiu
Calificativul	Magna cum laude
Perioada	Octombrie 1996 – Iunie 1997
Titlul academic obținut	Master în Teologie
Domeniul	Teologie. Istoria Bisericii Ortodoxe Române
Numele organizației care a acordat diploma	Facultatea de Teologie "Andrei Șaguna" a Universității "Lucian Blaga" Sibiu
Calificativul	Media 10
Dates	Octombrie 1992 – Iunie 1996
Titlul academic obținut	Licențiat în Teologie
Domeniul	Teologie istorică

EUROPEAN LEVELS - SELF ASSESSMENT GRID

Numele organizației care a acordat diploma

Facultatea de Teologie "Andrei Șaguna" a Universității "Lucian Blaga" Sibiu

Calificativul

Media 9,96

Competențe și îndemnări personale

Limba maternă

Română

Alte limbi

Autoevaluare

Nivel european

Germană

Engleză

Franceză

Understanding				Speaking				Writing	
Listening		Reading		Spoken interaction		Spoken production			
C 2	Proficient user	C 2	Proficient user	C 2	Proficient user	C 2	Proficient user	C 2	Proficient user
B 2	Independent user	C 1	Proficient user	B 2	Independent user	B 2	Independent user	C 1	Proficient user
A 1	Basic User	A 1	Basic User	A 1		A 1		A 1	

(* Common European Framework of Reference (CEF) level

EUROPEAN LEVELS - SELF ASSESSMENT GRID

Competențe și îndemnări sociale / Participări la proiecte științifice (granturi) internaționale

- Membru în Comitetul de Dialog cu Musulmanii în Europa (CRME), între anii 2007-2009. Comitetul a activat sub auspiciile Consiliului Bisericii Europene și al Consiliului Conferințelor Episcopale Catolice din Europa (http://www.ccee.ch/english/press/CRME_inizio2008.htm).

- Coordonator, alături de Prof. Dr. Marc van Wijnkoop Lüthi de la Facultatea de Teologie Evanghelică din Sibiu, al proiectului de cercetare "Creștinismul în Sibiu. Ghid al confesiunilor și al lăcașurilor de cult. Christentum in Hermannstadt. Wegweiser zu Konfessionen und Kirchen" (2001-2002). Acest grant a fost finanțat de Fondul Național Elvețian din Berna, de Fundația pentru Teologie Istorică și Ecumenică din Berna, precum și de Fundația „Stanley Thomas Johnson” din Berna. Grantul a fost încheiat prin redactarea lucrării bilingve (româno-germană), cu același titlu, publicată la Sibiu, ed. Hora, 2002, 216 p.

- Membru în proiectul științific (grantul) internațional: "Unirea bisericească a românilor din Transilvania (1698-1761)" – grant finanțat de Fundația „Pro Oriente” – Viena, (2001-2007). Prima întâlnire: Viena, iulie 2001, a doua întâlnire – Alba-Iulia, iulie 2003, a treia întâlnire: Alba-Iulia, iulie 2005). Director de proiect: prof. Univ. Dr. Ernst Chr. Suttner, Facultatea de Teologie Catolică a Universității din Viena (Austria). A se vedea și site-ul

<http://www.prooriente.at/?site=pr20041210200409&poSession=5b6fccce8594a5fdebd5bc6f741fcf42>

- Membru în proiectul științific (grantul) internațional: "Reconciliation Project <Healing of Memories>. Interdisciplinary Research and Consultation of Comparative Depiction of Church History in Romania as a Religious-Cultural Borderland in Central Europe" – grant finanțat de Community of Protestant Churches in Europe – Leuenberg Church Fellowship (CPCE), cu sediul la Berlin, și Conference of European Churches (CEC), cu sediul la Geneva – Elveția (2004-2007). Director de proiect Dieter Brandes (CPCE), în cooperare cu Dr. Dr. Andreas-Abraham Thiermeyer de la Collegium Orientale, Eichstätt – Germania, și Prof. Dr. Renhard Thoele, Institutul de Studii și Cercetări Ecumenice, Bensheim. A se vedea și site-ul

http://lkg.jalb.de/lkg/jsp/news.jsp?news_id=651&lang=de&side_id=2.

- Membru în proiectul științific (grantul) național, din tipul AT, cu titlul „Repertoriul cărții de patrimoniu din colecții sibiene”, condus de Dna. Conf. Dr. Doina Liliana Covaci, Maura Giura, cod CNCISIS 35/2007-2008.

Anexe

Lista lucrărilor publicate

I. Lista de lucrări

1. Volume

1. *Învățămintul confesional ortodox român din Transilvania între anii 1848-1918. Între exigențele statului centralist și principiile autonomiei bisericești*, 614 p. (format B5), Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2005, ISBN 973-610-358-7. Ed. II revăzută și adăugită, 2. vol., 392 + 258 p. (format B5), Presa Universitară Clujeană, 2010, ISBN 978-973-595-209-9 (vol. I.: ISBN 978-973-595-210-5; vol. II.: ISBN 978-973-595-211-2); ed. III, 2018, ebook, Presa Universitară Clujeană.
2. *Stat și religie în Orientul Mijlociu islamic. De la teocrația medineză înființată de Muhammad la Frăția Musulmană din perioada interbelică*, 278 p. (format B5), Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2005, ISBN 973-610-378-1; ed. II, sub titlul *Religie și stat în Islam*, 349 p., București, Editura Herald, 2009, ISBN 978-973-111-101-8;
3. *Reforma constituțională în Biserica Ortodoxă a Transilvaniei între 1850-1925*, 294 p. (format B5), Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2007, ISBN 978-973-610-611-8. ed. online Presa Universitară Clujeană, 2020;
4. *Pagini din istoria bisericească a Sibiului medieval*, 257 p. (format B5), Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2007, ISBN 978-973-610-615-6;
5. *Autonomia și constituționalismul în dezbaterile privind unificarea Bisericii Ortodoxe Române (1919-1925)*, 494 p. (format B5), Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2007, ISBN 978-973-610-657-6. ed. online Presa Universitară Clujeană, 2020;

EUROPEAN LEVELS - SELF ASSESSMENT GRID

6. *Istorie și civilizație iraniană până la cucerirea arabă*, 307 p. (format B5), Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2008, ISBN 978-973-610-794-8;
7. *Stat și Biserică în Vechea Românie între 1821-1925*, 302 p. (format B5), Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2010, ISBN 978-973-595-165-8;
8. *Rumänisch-orthodoxe Kirchenordnungen. 1786-2008: Siebenbürgen – Bukowina – Rumänien*, Böhlau Verlag Köln, 624 p., ISBN 978-3412206987.

2. Editări de volume colective

1. *File de istorie. Prețuire și recunoștință Părintelui Profesor Mircea Păcurariu*, Presa Universitară Clujeană, Editura Andreiană, Cluj Napoca – Sibiu, 2012;
2. *Magistrul. Omagiu Părintelui Academician Mircea Păcurariu – 85 de ani de viață*, (ed. Laurențiu Streza, Nicolae Chifăr, Paul Brusankowski, Emanuel Tăvală), Editura Andreiana; ASTRA Museum, Sibiu, 2017, pp. 520-563, ISBN 978-606-989-015-8; 978-606-733-212-4.

3. Studii în reviste de specialitate

3.1. În reviste ERIH / ERIH PLUS

1. „Motivațiile politice ale interesului cardinalului Leopold Kollonich față de români”, în *Annales Universitatis Apulensis. Series Historica*, 6/II, Alba Iulia, 2002, pp. 55-66;
1. „Bio-Bibliografie Mitropolit Dr. Antonie Plămădeală”, în *Studii Teologice*, seria III, an. I, nr. 4, 2005, p. 215-244;
2. „Ein Hermannstädter Theologieprofessor als Privatlehrer der Kinder des österreichisch-ungarischen Botschafters in Teheran, Ende des 19. Jahrhunderts”, în *Forschungen zur Volks- und Landeskunde*, Band 51, 2008, p. 133-150;
3. „Biserica Română Unită: păstrarea «legii strămoșești» sau «a treia lege»? Viziunea ortodocșilor și greco-catolicilor din secolul XVIII”, în *Annales Universitatis Apulensis. Series Historica*, 10/II, Alba Iulia, 2006, pp. 59-71;
4. „Etapetele Contrareformei din Transilvania până la mijlocul secolului XVIII (Die Etappen der Gegenreformation in Siebenbürgen bis zur Mitte des 18. Jahrhunderts)”, în *Annales Universitatis Apulensis, Series Historica*, 11/II, 2007, pp. 201-223;
5. „Aspecte ale păstoririi mitropolitului Ioan Mețianu (1899-1916) reflectate în lucrările sinoadelor arhidiecezane de la Sibiu”, în *Studii Teologice*, seria III, 2011, nr. 3, p. 127-152;
6. „The Principles of the Organic Statute of the Romanian Orthodox Church of Hungary and Transylvania (1868-1925)”, în *Ostkirchliche Studien*, 60. Band, 2011, Heft 1, p. 110-138;
7. „Über das Leben des Metropoliten Andrei Freiherr von Saguna anlässlich seiner Heiligsprechung in der Rumänisch-Orthodoxen Kirche“, în *Ostkirchliche Studien*, 60. Band, 2011, Heft 2, p.235-254;
8. „Die hierarchische Trennung der rumänischen orthodoxen Gläubigen des Banats von der serbischen orthodoxen Kirche (1864-1918)“, în *Internationale Kirchliche Zeitschrift*, 102, Heft 3, 2012, p. 203-225, ISSN 0020-9252;
9. „Über die Änderungen der Bistumsgrenzen der Rumänisch-Orthodoxen Metropolitanprovinzen Siebenbürgen und Banat (16.-21. Jahrhundert)“, în *Ostkirchliche Studien*, Bd. 61, 2012, p. 210-244.
10. „Die rumänisch-orthodoxe Volkskirche in der zweiten Hälfte des 19. Jahrhunderts und ihre Beziehung zum ungarischen Staat (bis 1918)”, în *Ostkirchliche Studien*, 63, 2014, pp. 34-65;
11. „Die rumänischen Donaufürstentümer als autonome christliche Staatsgebilde innerhalb der osmanischen Welt”, în *Ostkirchliche Studien*, 65, Heft 1, 2016, pp.119-145 (ISSN 0030-6487);
12. „Die siebenbürgischen Rumänen und die Reformation im 16. Jahrhundert”, în *Journal for Freedom of Conscience Editions IARSIC*, Les Arcs, France, 2016, pp.628-645, ISSN 2495-1757;
13. „Metropolitan bishop Andrei Șaguna of the Romanian Orthodox Church in Transylvania (1848/1864 – 1873), Church Organizer and Legislator, and Religious Freedom in the Second Half of the Nineteenth Century”, în *Jurnalul Libertății de conștiință. Journal for freedom of conscience*, Supplement 2017, p. 814-824, <https://jurnal.constiintasilibertate.ro/index.php?journal=freedom&page=issue&op=view&path%5B%5D=10>;
14. „Marea Unire și populația săsească din Transilvania”, în *Jurnalul Libertății de conștiință. Journal for freedom of conscience*, vol. 6, nr. 2, 2018, p. 43-57;
15. „The Romanian medieval principalities between Orient and Occident. Geo-political, ecclesiastical and social consequences”, în *Jurnalul Libertății de conștiință. Journal for freedom of conscience*, vol. 7 (2019), nr. 1, p. 405-419.

EUROPEAN LEVELS - SELF ASSESSMENT GRID

3.2. Alte reviste din străinătate în BDI sau reviste de specialitate prestigioase

1. „Über die rumänisch-orthodoxe Kirche Siebenbürgens während des Ersten Weltkrieges”, în *Ostkirchliche Studien*, 67, 2018, p. 237-272.

3.3. Reviste din România cotate CNCS B, în limbă de circulație internațională.

1. „The situation of the Christian in the Balkan Peninsula during the Ottoman Rule. The Role of the Converts o Islam to the Rise of the Ottoman state”, în *Revista Teologică*, 97 (2015), nr. 1, p. 107-136
<https://www.revistateologica.ro/wp-content/uploads/2018/05/Paul-Brusanowski-The-situation-of-the-Christian-in-the-Balkan-Peninsula-during-the-Ottoman-Rule.pdf>.

3.4 Reviste din România cotate CNCS B, în limba română sau în cele ale naționalităților conlocuitoare altele decât germana.

1. „Mărturii uitate despre unul din întemeietorii Bisericii Române Unite, cardinalul Leopold Kollonich”, în *Revista Teologică*, XI (81), 1999, Nr. 3, p. 81-122;
2. „Mitropolitul Nicolae Bălan și misiunea Bisericii românești în Basarabia și Transnistria, în anii celui de-al doilea război mondial”, în *Revista Teologică*, XV (87), Nr. 3, 2005, p. 154-173;
3. „Considerații cu privire la relația dintre Biserica Ortodoxă Română și autoritățile de Stat din Principatul autonom al Transilvaniei. 1541-1690”, în *Revista Teologică*, XXVI (88), Nr. 2, 2006, p. 122-142;
4. „Polemica dintre episcopii Hacman și Șaguna cu privire la organizarea canonică a Bisericii Ortodoxe din Imperiul austriac”, în *Revista Teologică*, XVI (88), 2006, Nr. 4, p. 91-129;
5. „Situția juridică și dotația Bisericii Ortodoxe din Ardeal între 1761-1810. Fondul Sidoxial. Asemănări și deosebiri față de celelalte confesiuni din Monarhia habsburgică”, în *Revista Teologică*, XVII (89), 2007, p. 123-163;
6. „Subsidiaritate și autonomie bisericească. Cazul Mitropoliei Ortodoxe Române din Ungaria înainte de anul 1918”, în *Studia Politica. Romanian Political Science Review*, Bd. VII, 2007, pp. 505-547;
7. „Ortodoxie și societate românească. Reflecții istorice și istoriografice” în *TABOR. Tradiție și Actualitate în Biserica Ortodoxă Română*, I, 2007, Nr. 2, p. 23-42 și Nr. 6, p. 37-46;
8. „Curentul bisericesc reformator din secolul XVII și începutul românizării cultului BOR”, în *TABOR. Revistă de cultură și spiritualitate românească*, I, nr. 7, 2007, p. 40-50;
9. „Episcopiiile sufragane ale Bisericii Ortodoxe Române din teritoriile ungurene până în 1848” în *TABOR. Revistă de cultură și spiritualitatea românească*, II, Nr 3, 2008, p. 39-58;
10. „Problema episcopiiilor sufragane în contextul luptelor pentru înființarea mitropoliei românești din Ungaria și Transilvania”, în *TABOR*, II, Nr. 5, 2008, p. 26-44; „Problema episcopiiilor sufragane în contextul luptelor pentru înființarea mitropoliei românești din Ungaria și Transilvania”, în *TABOR*, II, Nr. 5, 2008, p. 26-44;
11. „Despărțirea ierarhică a parohiilor din Banat între cele două mitropolii ortodoxe din Ungaria - Carloviț și Sibiu”, în *TABOR*, II, Nr. 10, 2009, p. 15-40;
12. „Preocupările mitropolitului Andrei baron de Șaguna pentru înființarea a noi episcopii sufragane. 1867-1873”, în *TABOR*, II, Nr. 11, e 2009, p. 56-66;
13. „Statutul canonic al Ortodoxiei din spațiul intracarpatic până în 1864”, în *Revista Teologică*, SN, 20 (92), 2010, Nr. 1, p. 95-113;
14. „Conceptia canonică a mitropolitului Andrei Șaguna privind organizarea Ortodoxiei ecumenice și a poziției Mitropoliei românești din Transilvania și Ungaria”, în *Revista Teologică*, SN, XX (92), 2010, Nr. 2, p. 73-86;
15. „Statutul canonic al Mitropoliei ortodoxe a Transilvaniei între 1864-1925”, în *Revista Teologică*, SN, XX (92), 2010, Nr. 3, p. 41-63;
16. „Asociația «Andrei Șaguna» a clerului Mitropoliei Ortodoxe din Transilvania în perioada interbelică, în contextul politico-bisericesc”, în *Revista Ecumenică Sibiu. RES*, IV, Nr. 2, 2012, p. 223-273;
17. „Mișcări naționale separatiste în Austro-Ungaria în anii primului război mondial (O cronologie a Unirii Transilvaniei cu România după presa vremii. I)”, în *Transilvania*, 2019, nr. 1;
18. „Ultimele cinci săptămâni ale Austriei imperiale habsburgice: 7 octombrie – 11 noiembrie 1918 (O cronologie a Unirii Transilvaniei cu România după presa vremii. II)”, în *Transilvania*, 2019, nr. 3;
19. „Cronologia unirii Bucovinei cu România”, în *Transilvania*, 2019, nr. 7.
20. Spre „revoluția crizantemelor” din Ungaria și proclamarea republicii populare (11 octombrie – 16 noiembrie 1918) (O cronologie a Unirii Transilvaniei cu România după presa vremii. III), în *Transilvania*, 2019, nr. 10.

3.5. Reviste din România cotate CNCS C, în limba română sau în cele ale naționalităților conlocuitoare altele decât germana

EUROPEAN LEVELS - SELF ASSESSMENT GRID

1. „Viața bisericească în Moldova la sfârșitul secolului al XVIII-lea, descrisă de medicul sibian Andeas Wolf”, în *Teologie și Viață*, XI (LXXVII), Iași, 2001, Nr. 8-12, p. 73-91.

3.6. Reviste românești tipărite de către centre bisericești, unde există școală doctorală, în limba română sau în cele ale naționalităților conlocuitoare altele decât germana.

1. „Un căpitan din armata habsburgică, preocupat de Țările Române”, în *Anuarul Facultății de Teologie Andrei Șaguna*, I (XXVI), Sibiu, 2001, p. 135-147;
2. „Contribuții la Istoria bisericească a Sibiului între secolele XII-XVII”, în *Anuarul Facultății de Teologie Andrei Șaguna din Sibiu*, II, 2002, p. 98-145;
3. „Situația politică, socială și bisericească a Principatelor Române la sfârșitul secolului al XVIII-lea, în viziunea căpitanului austriac Franz Josef Sulzer”, în *Biserica Ortodoxă Română*, CXX, 2002, Nr. 1-6, p. 506-553;
4. „Contribuții cu privire la evoluția politică și instituțională din Transilvania până în epoca modernă”, în *Anuarul Facultății de Teologie Andrei Șaguna* III, 2003, p. 137-162;
5. „Mitropolitul Andrei baron de Șaguna. Importanța sa în istoria Bisericii Ortodoxe Române din Transilvania”, în *Îndrumător bisericesc pe anul de la Hristos 2008*, 156, Editura Andreiană, Sibiu, 2008, p. 146-160;
6. „Ședințele Constituantei bisericești, din 18 septembrie 1920”, în *Anuarul Facultății de Teologie „Andrei Șaguna”*, Sibiu, V (XXX), 2005-2006, Sibiu, 2008, p. 39-72;
7. „Ședința Constituantei bisericești, din 20 septembrie 1920”, în *Anuarul Facultății de Teologie „Andrei Șaguna”*, Sibiu, VI (XXXI), 2006-2007, Sibiu, 2008, p. 35-58.

4. Studii în volume colective și în volume de conferințe. Capitole de cărți

4.1. La edituri internaționale prestigioase din străinătate, cu referenți, în limbi de circulație internațională

1. „Autocephaly in Ukraine: The Canonical Dimension”, în Andrii Krawchuk, Thomas Bremer (editori), *Churches in the Ukrainian Crisis*, ed. Palgrave Macmillian, 2016, pp. 47-77 (ISBN 978-3-319-34144-6 (eBook));
2. „Wirkungen der Reformation auf die rumänischen Orthodoxen in Siebenbürgen”, în Ulrich Wien (editor), *Exportgut Reformation - Ihr Transfer in Kontaktzonen des 16. Jahrhunderts und die Gegenwart evangelischer Kirchen in Europa (= Schriftenreihe des Instituts für Europäische Geschichte im Verlag Vandenhoeck und Ruprecht, Band 113)*, 2017, pp. 215-248;
3. „Katholiken und Orthodoxe in Siebenbürgen und im rumänischen Altreich. Verschiedene Modelle von religiöser Toleranz und des Lebens miteinander”, în Dietmar Schon (Ed), *Dialog 2.0 – braucht der orthodox-katholische Dialog neue Impulse?*, Verlag Friedrich Pustet, Regensburg, 2017, pp. 160-210, ISBN 978-3-7917-2923-7.

4.2 La edituri din străinătate, fără referenți științifici, în alte limbi decât cele de circulație internațională.

1. „Epochen zur Rumänischen Kirchengeschichte”, în *Dialog über die gemeinsame Geschichte der christlichen Kirchen in Rumänien. Versöhnungsprojekt: «Healing of Memories»“ (= „Evangelischer Pressedienst Dokumentation 40/05.“)*, Frankfurt a.M., 2004, p. 26-32. Referatul a fost susținut în cadrul primei Conferințe internaționale, interconfesionale și interdisciplinare organizate la Cluj Napoca, între 5-7 mai 2005, în cadrul Proiectului „Healing of Memories”;
2. „Geschichte und Dogmatik der Siebenbürgischen Orthodoxie”, în Franz-Josef Bäumer, Adolf Hampel, Linus Hauser und Ferdinand R. Prostmeier (Hgg.), *Europassion. Kirche - Konflikte – Menschenrechte. Rudolf Grulich zum 60. Geburtstag*, Gerhard Hess Verlag, Bad Schussenried. 2006, pp. 255-278. Este referatul susținut în cadrul simpozionului *Religionen, Konfessionen, Völker und Kulturen in Siebenbürgen*, organizat de *Das Haus des Deutschen Ostens* în München între 28.-30. März 2006;
3. „Die Rumänisch-Orthodoxe Kirche während und nach der kommunistischen Diktatur. Historische und juristische Perspektiven”, în *Kommunismus im Rückblick. Ökumenische Perspektiven aus Ost und West. 1989-2009*, (ed. Ingeborg Gabriel, Cornelia Bystricky), Matthias-Grünwald-Verlag, 2010, p. 276-306. Referatul a fost susținut în cadrul conferinței organizate de Institutul de Etică Socială din cadrul Facultății de Teologie Romano-Catolică a Universității din Viena, între 26-28 noiembrie 2009;
4. „Historische Einführung: Die Dispute in der Zwischenkriegszeit über die Rolle der Laien und die Kirchenautonomie“, în Liviu Stan, *Die Laien in der Kirche. Eine historisch-kirchenrechtliche Studie zur Beteiligung der Laien an der Ausübung der Kirchengewalt (aus dem Rumänischen übersetzt von Hermann Pitters)*, Ed.. Stefan Tobler (= Orthodoxie, Orient und Europa, Band 4.), Ergon Verlag, Würzburg, 2011, pp. 19-52;

EUROPEAN LEVELS - SELF ASSESSMENT GRID

- 5 „Der rumänisch-orthodoxe Klerus vor der Herausforderung durch den Antisemitismus und die legionäre Bewegung (Legion Erzengel Michael“, în *Zugänge. Jahrbuch des Evangelischen Freundeskreises Siebenbürgen e.V.*, Bd. 41, 2013, Bad Vilbel, p. 30-56. Referatul a fost susținut în cadrul Simpozionului *Die siebenbürgisch-sächsische Gesellschaft in Rumänien von 1920 bis 1980 – Kontinuitäten und Diskontinuitäten*, organizată la Bad Kissingen, 7-9 martie 2013;
- 6 „Brief presentation of the Orthodox Church from Old Romania (1866-1918)“, în *Religious freedom and constraint – theological-historical landmarks*, ed. Felicitas Rumäniska Ortodoxa Stiftet för Norra Europa, Stockholm. Referatul a fost susținut în cadrul Simpozionului internațional *Religious freedom and constraint* organizat la Deva, 17-18 octombrie 2013;
- 7 „Die rumänische Kirche in Siebenbürgen im 16. Jahrhundert“ în *Reformation und Toleranz – Brücken über Jahrhunderte*, ed. Dietrich Galter, Roger Parvu, Udo Puschnig, Schiller Verlag, Bonn, Sibiu, 2016, p. 91-119 (ISBN 9783944529868);

4.3. La edituri românești din categoria CNCS B, în limbi de circulație internațională.

1. „Der „Status Catholicus“ und die Beziehungen zwischen ihm und den protestantischen Ständen am Ende des 17. Jahrhunderts“, în *Die Union der Rumänen Siebenbürgens mit der Kirche von Rom. Unirea românilor transilvăneni cu Biserica Romei*, Bd. I, Editura Enciclopedică, București, 2010, p. 50-71. Acest material, precum și următoarele două, au fost prezentate în cadrul Proiectului de Cercetare privind Unirea bisericească din Transilvania, susținut de Fundația Pro-Oriente din Viena (<http://www.pro-orient.at/?site=pr20041210200409>);
2. „Maßnahmen zur Stärkung des Katholizismus im habsburgischen Oberungarn ab der Mitte des 17. Jahrhunderts“, în *Die Union der Rumänen Siebenbürgens mit der Kirche von Rom. Unirea românilor transilvăneni cu Biserica Romei*, vol. I, Editura Enciclopedică, București, 2010, p.72-95;
3. „Titulatur und kanonische Position der rumänischen Hierarchen von Alba Iulia“, în *Die Union der Rumänen Siebenbürgens mit der Kirche von Rom. Unirea românilor transilvăneni cu Biserica Romei*, vol. I, Editura Enciclopedică, București, 2010, p. 120-139;
4. „Christians and Converts to Islam in the Balkan Peninsula during the Ottoman Rule“, în „Stoica Lascu, Melek Fetisleam (ed.), *Contemporary*, Presa Universitară Clujeană, 2013, pp. 347-388;
5. „Die institutionellen Strukturen der Orthodoxie aus dem Fürstentum Siebenbürgen und dem Königreich Ungarn bis 1761“, în Johann Marte, Wolfgang Viorel Ioniță, Nikolaus Rappert, Laura Stanciu, Ernst Christoph Suttner (coordonatori), *Die Union der Rumänen Siebenbürgens mit der Kirche von Rom. Bd. 2: Von 1701 bis 1761*, Editura Enciclopedică, București, 2015, pp. 134-195;
6. „Abt Visarion von Sâmbăta de Sus und der Theologische Disput mit den Griechischen Katholiken (1746)“, în Johann Marte, Wolfgang Viorel Ioniță, Nikolaus Rappert, Laura Stanciu, Ernst Christoph Suttner (coordonatori), *Die Union der Rumänen Siebenbürgens mit der Kirche von Rom. Bd. 2: Von 1701 bis 1761*, Editura Enciclopedică, București, 2015, pp. 348-367.

4.4. La edituri românești din categoria CNCS B, în limba română sau a unei naționalități conlocuitoare, alta decât germana

1. „Die Kirchen in Siebenbürgen zwischen den Jahren 1848-1918“, în *Die Geschichte der Christlichen Kirchen aufarbeiten. Healing of Memories zwischen Kirchen, Kulturen und Religionen. Ein Versöhnungsprojekt der Kirchen in Rumänien* (editori Dieter Brandes și Olga Lukács), Editura Accent, Cluj-Napoca, p. 77-86; ISBN 978-973-8915-38-1. Referatul a fost susținut în cadrul celei de a treia Conferințe internaționale, interconfesionale și interdisciplinare organizate în cadrul Proiectului „Healing of Memories” la București, între 26-28 iunie 2007
2. „Despre sursele canonico-juridice ale Statutului Organic șagunian, în *Identități confesionale în Europa central-orientală. Secolele XVII-XXI. Confessional identities in central-oriental Europe in the 17th-21th centuries. Lucrările colocviului internațional din 14-17 noiembrie 2007*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2009, p. 521-602;
3. „Autocefalia «de facto» a Bisericii Ortodoxe a Transilvaniei între anii 1864-1925. Statutul canonic al Bisericilor Ortodoxe din Imperiul Austro-Ungar” în *Autocefalie. Libertate și demnitate*, Editura Basilica, 2010, p. 369-389;
4. „Arhiepiscopia Sibiului” în *Autocefalie și responsabilitate*, Editura Basilica, București 2010, p. 447-470;
5. „Contribuții cu privire la evoluția Bisericii Ortodoxe Române sub impactul Legii și Statutului de Organizare din 6 mai 1925”, în *File de istorie. Prețuire și recunoștință Părintelui Profesor Mircea Păcurariu*, Presa Universitară Clujeană, Editura Andreiană, Cluj Napoca – Sibiu, 2012, p. 409-472. Referatul a fost prezentat în cadrul Conferinței naționale cu tema *225 de ani de învățământ teologic la Sibiu*, organizată de Facultatea de Teologie „Andrei Șaguna” din Sibiu la 29 mai 2012;
6. „Dreptul ctitoricesc”, în *Monahismul ortodox românesc. Istorie, contribuții și repertoriare. Vol. I, Istoria monahismului ortodox românesc de la începuturi până în prezent*, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2014, pp. 543-572;

EUROPEAN LEVELS - SELF ASSESSMENT GRID

7. „Reglementări bisericești și de Stat privitoare la monahism în trecut”, în *Monahismul ortodox românesc. Istorie, contribuții și repertoriare. Vol. I, Istoria monahismului ortodox românesc de la începuturi până în prezent*, Editura Basilica a Patriarhiei Române, 2014, pp. 577-604;
8. „Problema constituțională din Imperiul Habsburgilor/Austriac între 1526-1848 și prefigurarea monarhiei dualiste”, în Gabriel-Viorel Gârdan, Cosmin Cosmuța (coordonatori), *Teologie și Istorie. In honorem Pr. Prof. Univ. Dr. Alexandru Moraru*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2014, pp. 375-400;
9. „Situția politică și confesională din Principatul Transilvaniei în epoca Brâncovenilor”, în Nicolae Chifăr, Ioan Ovidiu Abrudan, Petre Guran (coordonatori), *Epoca lui Constantin Brâncoveanu în context sud-est european: Biserică, societate, geopolitică*, Sibiu, Astra Museum, 2014, pp. 125-167;
10. „Transilvania în epoca Sfinților martiri Brâncoveni”, în *Domnul Constantin Brâncoveanu, omul și faptele unui sfânt martir (1688-1714)*, Editura Enciclopedică, București, 2015, pp. 113-132;
11. „Proprietăți mănăstirești. Secularizarea din 1860-1864”, în Patriarhul Daniel (coordonator), *Monahismul ortodox românesc. Istorie, contribuții și repertoriare. Vol. 2. Contribuții ale monahismului ortodox românesc la nivel național și internațional*, Editura Basilica, București, 2016, pp. 1151-1172 (ISBN 978-606-8141-62-6);
12. „Ortodoxia românească în prima jumătate a secolului al XIX-lea. Între Constantinopol, Petersburg și Viena”, în Daniel Benga, Constantin Pătuleanu (coordonatori), *Teologia ortodoxă în dialog. Evocări, analize, perspective. Volum dedicat Părintelui profesor doctor Viorel Ioniță la împlinirea vârstei de 70 de ani*, Editura Universității din București, 2016, p. 353-378 (978-606-16-0800-3);
13. „Un proiect privind organizarea bisericească a românilor din Iugoslavia, discutat la Conferința preotească din Vârșeț (iulie 1924)”, în *Arhiepiscopul Sibiului și Mitropolitul Ardealului*, (ed. Nicolae Chifăr, Emanuel Tăvală), Editura Andreiană, ASTRA Museum, Sibiu, 2017, pp. 574-646, ISBN 978-606-989-019-6; 978-606-733-211-7;
14. „Provocările liberalismului. Impactul mișcărilor constituționale și de reînnoire religioasă asupra Ortodoxiei românești între anii 1848-1918”, în *Magistrul. Omagiu Părintelui Academician Mircea Păcurariu – 85 de ani de viață*, (ed. Laurențiu Streza, Nicolae Chifăr, Paul Brusanowski, Emanuel Tăvală), Editura Andreiana; ASTRA Museum, Sibiu, 2017, pp. 520-563, ISBN 978-606-989-015-8; 978-606-733-212-4.
15. „Rolul și diversitatea socială a ctitorilor de biserici în dezvoltarea spirituală, culturală și educațională a parohiei ortodoxe române”, în *Istoria parohiilor ortodoxe românești*, vol. I, Ed. Basilica, București, 2018.

4.5 La edituri românești din categoria CNCS C / neindexate CNCS, în limba română sau a unei naționalități conlocuitoare, alta decât germana.

1. „Contribuții cu privire la situația învățământului primar românesc ortodox din Transilvania în deceniul absolutist. 1850-1860” în *Slujitor al Bisericii și al Neamului. Prof. Univ. Dr. Mircea Păcurariu*, Cluj Napoca, 2002, p. 478-491;
2. „Situația învățământului primar confesional ortodox din Transilvania, dintre anii 1860-1865, reflectată în revista pedagogică «Amicul școlii» din Sibiu”, în *In memoriam. Mitropolitul Andrei Șaguna. 1873-2003*, Cluj-Napoca, 2003, p. 236-257;
3. „Viziunea protopopului arădean Gheorghe Ciuhandu privitoare la unificarea bisericească. 1919-1923”, în «*Ale Tale dintru ale Tale*» Liturghie – Pastorație – Mărturisire. Prinoc de cinstire adus Î.P.S. dr. Laurențiu Streza la împlinirea vârstei de 60 de ani, Editura Andreiană, Sibiu, 2007, p. 70-99;
4. „Receptarea confesiunii luterane în Principatul Transilvaniei”, în *Patristică și actualitate. Omagiu P.C. Arhid. Prof. Univ. Dr. Constantin Voicu la împlinirea a 75 ani de viață*, Editura Andreiană, Sibiu, 2007, p. 385-403;
5. „Considerații cu privire la izvoarele Statutului Organic șagunian”, în *Studii teologice dedicate iluzului istoric sibian. Părintele Profesor Academician Dr. Mircea Păcurariu, la împlinirea vârstei de 75 de ani*, Editura Andreiana, Sibiu, 2007, p. 203-247;
6. „Andrei baron de Șaguna și organizarea constituțională a Mitropoliei Transilvaniei”, în *Mitropolitul Andrei Șaguna. Creator de epocă în istoria Bisericii Ortodoxe din Transilvania* (Hg. Mircea Păcurariu), Editura Andreiană, Sibiu, 2008, p. 151-180;
7. „Mitropolitul Andrei baron de Șaguna, organizator al învățământului ortodox din Transilvania”, în *Mitropolitul Andrei Șaguna. Creator de epocă în istoria Bisericii Ortodoxe din Transilvania* (Ed. Mircea Păcurariu), Editura Andreiană, Sibiu, 2008, p. 232-257;
8. „Islamul din Europa și perspectivele pentru dialogul inter-religios dintre creștinism și islam (Der Islam in Europa und die Perspektiven für den interreligiösen Dialog zwischen Christentum und Islam)”, în *Integrarea europeană și valorile Bisericii. Conferință internațională. Cluj-Napoca, 26-29 martie 2009* (volum apărut sub egida Centrului de Studii Ecumenice și Interreligioase a Facultății de Teologie Ortodoxă, din cadrul Universității Babeș-Bolyai Cluj-Napoca), Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2011, p. 67-108;
9. „Națiuni și confesiuni în Principatul Transilvaniei în epoca sfinților martiri Brâncoveni”, în Vasile Stanciu, Adrian Podaru (coordonatori), *Euharistie. Spovedanie. Martiriu. Lucrările Simpozionului internațional al Facultății de*

EUROPEAN LEVELS - SELF ASSESSMENT GRID

Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca, (3-5 noiembrie 2014), vol. I, Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2014, pp. 339-371;

- 10 „Nicolae Bălan, un important ierarh al Bisericii Ortodoxe Române în secolul XX”, în *Misiunea parohiei și a mănăstirii într-o lume în continuă schimbare*, ed. Vasile Stanciu, Cristian Sonea, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2016, p. 345-358 (ISBN 978-606-607-202-1; vol. I, ISBN 978-606-607-201-4).

5. Articole

Am redactat un număr de 76 articole pe tema **Instituții bisericești** în *Enciclopedia Ortodoxiei Românești*, București, Editura Institutului biblic și de misiune ortodoxă, București 2010. Anume: Adunare eparhială, Adunare parohială, Adunare protopopească, Adunare Națională Bisericească, Alegerea ierarhilor în BOR, Autocefalie, Autonomie bisericească, Casa Bisericii, Casele Centrale, Comitet parohial, Comitet protopopesec, Comitete bisericești, Congresul Bisericesc din Bucovina, Congresul Național Bisericesc, Consiliul Central Bisericesc, Consiliu eparhial, Consiliu parohial, Consiliu protopopesec, Consiliul Național Bisericesc, Consistorii bisericești, Consistorii centrale, Consistorii eparhiale, Consistorii eparhiale (spirituale), Consistoriu disciplinar protopopesec, Consistoriu mitropolitan (spiritual), Consistoriul Superior Bisericesc, Constituțiile României, Constituționalism bisericesc, Decretul organic, Defensor ecleziastic, Dicasteria, Eparhie, Fondul religios al Eparhiei Bucovinei, Judecătoria protopopească, Legea administrației Casei Bisericii, Legea Clerului mirean și a seminariilor, Legea Consistoriului, Legea pentru regimul general al Cultelor din RPR, Legea privind libertatea religioasă și regimul general al Cultelor din 2006, Legea sinodală (1872), Legea și Statutul pentru organizarea BOR (1925), Logofeția Credinței, Lupta pentru canonicitate, Mitropolie, Parohie, Permanența Consiliului eparhial, Permanența Consiliului Național Bisericesc, Protopopiat (protoierie), Regulamentele Organice, Revizor ecleziastic, Scaun protopopesec, Sf. Sinod, Sinod Diecezan, Sinod eparhial mixt, Sinod episcopesc, Sinod parohial, Sinod central, Sinodul mitropolitan, Sinodul permanent, Soboare eparhiale, Soborul mare, Soborul mic, Statutul Organic, Statutul pentru organizarea BOR din 1948, Statutul pentru organizarea BOR din 2007, Statutul sinodal, Unificarea bisericească, Zaconicon.

